№ 132
ივნისის 20, პარასკევი 1903 წ.
1877

ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ

№ 132
ივნისის 20, პარასკევი 1903 წ.
1903

ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ ᲡᲐᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲝ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ

პირველ ივნისიდან წლის დამლევამდე

გაზ. „ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ“

ᲰᲦᲘᲠᲘ 6 მან. 75 კაპ.

გაზეთის „ივერიის“ ფასი თვეობით 12 თვით—10 მან., 11 თვით—9 მ. 50 კ., 10 თვით—8 მ. 75 კ., 9 თვით—8 მ., 8 თვით—7 მ.25 კ., 7 თვით—6 მ. 75 კ., 6 თვით—6 მ., 5 თვით—5 მ. 50 კ. 4 თვით—4 მ. 75 კ., 3 თვით—3 მან. 50 კ., 2 თვით—2 მ. 75 კაპ., 1 თვით—1 მან. 50 კაპ.

ᲘᲕᲐᲜᲔ ᲡᲐᲠᲘᲠᲘᲫᲜᲘᲡ ᲫᲔ ᲓᲐ ᲝᲚᲦᲐ ᲡᲐᲠᲘᲠᲘᲫᲜᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ ᲯᲐᲒᲐᲓᲐᲠᲘᲡᲘ ᲓᲐ ᲜᲘᲜᲝ ᲡᲐᲠᲘᲠᲘᲫᲜᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ ᲫᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲥᲘᲜᲘᲡ აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ გარდაცვალებას პირველი და მესაზე მამის, ხოლო მეორე მამამთილის

ᲡᲐᲠᲘᲠᲘᲫᲜᲘᲡ ᲘᲕᲐᲜᲘᲡ ᲫᲘᲡ ᲯᲐᲒᲐᲓᲐᲠᲘᲡᲐᲡ.

დასაფლავება დანიშნულია შაბათს, 21 ივნისს, სოფელს საგარეჯოში (2—1)

ᲘᲡᲧᲘᲓᲔᲑᲐ ᲡᲣᲠᲐᲛᲨᲘ

იუნკერთა სასწავლებლის პირდაპირ მშვენიერი საგარაკო ადგილები

„ᲡᲐᲒᲖᲔᲘᲐᲛᲝ“

თვისის მდგბარეობით და პაჰეთი ᲰᲡᲯᲝᲠᲘᲐ ყველა საგარაკო ადგილებს. დასარწმუნებლად ვსთხოვ მყიდველებს ინახულონ ადგილობრივ.

მამელი მდებარეობს შოსის გზის პირად, შიგ მამელში გაყვანილია ფართო გზები, მოგგარაკეთა სასეირნოდ დატოვებულია ორი მოზდილი „ᲞᲐᲠᲙᲘ“ ᲤᲘᲥᲕᲘᲡᲐ და ᲛᲣᲖᲘᲡᲐ, პირობების გასაგებად შეიძლება მიმართონთ:

ᲡᲣᲠᲐᲛᲨᲘ: კნეინა ევა გიორგის ასულს ჩხეიძისას,

ᲤᲝᲚᲘᲡᲨᲘ: „ივერიის“ რედაქციის კანტორას და ნოტარიუსს მდებროვის კანტორაში ერევნის მოედანი, სახლი № 2). (30—11).

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Ვ. ᲓᲐᲛᲑᲐᲨᲘᲫᲔ

იღებს შინაგან და საბავშვო ავადმყოფთ საღამოს 6—7 საათამდე.

ბინა: ბარონის ქუჩა № 22, დიდი ვანქის ქუჩის კუთხესთან. ტელეფონი 642. (ფ.)

ᲙᲐᲑᲘᲜᲘᲡ ᲔᲥᲘᲛᲘ

ივანე ᲰᲐᲕᲚᲭᲘ ᲫᲔ

ᲐᲮᲐᲚᲨᲔᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ელისაბეთის ქუჩა, 38.

იღებს ყოველ-დღე კბილის სნეულებით ავადმყოფებს დილის 8—10 ს. და 11—2-დის, ხოლო საღამ. 5—7-დის. კვირა-უქმე-დღეებში 9—2-მდის და საღამ. 5—7-მდის. (ᲤᲚ.)

ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

ᲔᲥᲘᲛᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

(გედეანიშვილისეული)

კუკია, ნიკოლოოზის ქუჩა, სახლი საგინაშვილისა, № 21, ავშალის ქუჩის დასაწყის'ში.

ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

ᲓᲘᲚᲘᲗ:

Ა. Ი. ᲫᲘᲜᲘᲫᲐᲫᲔ—კბილის სნეულებანი, 8—10 საათამდე, სამშაბათს ხუთშაბათს და შაბათს.

Ე. Ფ. ᲛᲣᲚᲘᲜᲘ—ყელისა, ყურისა და ცხვირის სნეული. 9—10 ს.

Ა. ᲔᲚ. ᲓᲐᲛᲑᲐᲨᲘᲫᲔ—ორშ., ოთხშ.. და შაბათ. 10—11.

ᲒᲐ. ᲒᲐ. ᲒᲐᲓᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგან. სამშაბათობით ხუთშაბათობით 10—11 ს.

Ი. Ა. ᲐᲑᲐᲚᲔᲨᲕᲘᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—კბილის სნეულებანი 10—11 საათ.

ᲓᲐ. Ა. ᲒᲘᲓᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგან, ნერვებითა და ელექტროტერაპია 12—1 ს.

Ა. Ა. ᲛᲐᲜᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვებისა—კვირაობით 10—12 ს.

ᲒᲐ. Ა. ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲛᲔᲡᲘᲫᲔ—ფოსტაკრობა და ორტოპედია: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით პარასკევობით და შაბათობით 1—2 საათ.

ᲚᲐᲒᲐᲛᲝᲗ:

Ა. ᲒᲐ. ᲒᲐᲓᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგან, ბავშვებისა და ყვავილის აცრა 5—6 საათამდე. (მიკროსკოპიერი და ბაქტერიოლოგიური გამოკვლევ.)

ᲛᲣᲠᲜᲘᲔᲚᲘ ᲔᲥᲘᲛᲘ Გ. ᲓᲔ. ᲜᲐᲚᲐᲠᲘᲫᲔ.

რჩევა-დარიგება 50 კ., ოპერაციები მორიგებით. კროატები 3 მან. 5 მანეთამდე. (Ფ.)

46—8 ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 274

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

ᲔᲥᲘᲛᲘᲡ ᲜᲐᲓᲐᲚᲐᲠᲘᲫᲘᲜᲘᲡᲐ

(კუკიაში, ვორონცოვის ტეგლის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

ᲓᲘᲚᲐᲗᲘᲗ:

Ა. Ა. ᲜᲐᲓᲐᲚᲐᲠᲘᲫᲘᲜᲘᲡ. 11—12 ს. სადოსტაკრობენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

Ი. Ა. ᲩᲘᲫᲝᲗᲐᲜᲘ. 9 საათიდან 10 საათამდე თვალისა, შინაგანისა და ნერვების ავადმყოფობისა.

Ა. Გ. ᲐᲕᲔᲢᲘᲡᲘᲐᲜᲪᲘ. 10—11 საათამდე კანისა, ვენერიულ და ბირუფრიულ ავადმყოფობისა.

Ი. ᲑᲐᲑᲐᲜᲐᲚᲘᲨᲕᲘ. დილის 11—12 საათ. ქალისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.

Ჯ. Ი. ᲩᲘᲫᲝᲗᲐᲨᲕᲘᲚᲘ. 12—1 საათ. ყელისა, ყურისა და ცხვირის ავადმყოფობანი.

Ა. Ა. ᲗᲐᲠᲑᲐᲚᲘᲨᲕᲘ. 1—1½ საათ. შინაგანისა და ბავშვებისა ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით.

Ა. Ა. ᲙᲐᲠᲐᲒᲔᲢᲘᲐᲜᲪᲘ. 1—1½ საათ. შინაგანი და ბავშვების ავადმყოფობისა—სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.

ᲡᲐᲓᲐᲛᲝᲜᲐᲠᲘ:

Გ. Გ. ᲠᲣᲡᲢᲝᲛᲑᲔᲓᲘᲨᲕᲘ. 5—6 ს. ბირურგიულისა და კანის ავადმყოფობისა (ელექტროტერაპია)

Გ. Გ. ᲚᲔᲕᲘ 6—7 საათამდე, ნერვებისა (ელექტროთერაპია), შინაგანი და ვენერიოლური ავადმყოფობისა.

ქალი ექიმი Ა. Ი. ᲨᲐᲠᲐᲑᲐᲜᲘᲜᲐ 7—7½ საათამდის. ქალისა და საბერნო ავადმყოფობისა.

Გ. Ა. ᲗᲐᲠᲑᲐᲚᲘᲨᲕᲘ. 7½—8 საათ. ბავშვებისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.

Გ. Ა. ᲜᲐᲓᲐᲚᲐᲠᲘᲫᲘᲜᲘ. 7½—8 ს.

Გ. Ი. ᲐᲠᲒᲐᲜᲘᲢᲐᲫᲔ. 11—1 ს. გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მასსაჟ“, აუცრის ყვავილის და გიმართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშვნით.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური, დარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებენ.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნ ა ვ ა ს ა რ დ ი ა ნ ი.

Первая частная лѣчебница д-ра Навасардіана. Тифлисъ, противъ памят. Воронц. (ᲤᲚ.)

ᲤᲝᲚᲘᲡᲘ, 20 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘ.

გუშინდელს „ნარკვევში“ გამოერია ერთი კორექტურული შეცდომა, რომელმაც ძლიერ შეაწუხა რედაქცია. ნათქვამი იყო: „სარწმუნოება—(უნდა იყოფილიყო „ცრუ-მორწმუნოება“) ოპიუმია, რომელიც ადამიანს აძინებსო“. შეგვაწუხა ამ შეცდომამ მით უმეტეს, რომ ეს უკუღმართი აზრი ძირითადად ეწინააღმდეგება ჩვენს რწმენასა, ჩვენს შეხედულებასა. რედაქციის აზრით, ქუშმარიტი სარწმუნოება არის საუკეთესო წყარო სიცოცხლისა, მოძრაობისა, პროგრესისა, წარმატებისა.

საქართველო ველურს ქვეყანას წარმოადგენდა, ვიდრე აქ გავრცელდებოდა სახარების სწავლა. მხოლოდ ამ სწავლის მიღების შემდეგ ჩვენი ქვეყანა მოძრაობაში შევიდა, სწავლის წყურვილი დაებადა, შეაქმნა ანბანი, მწიგნობრობა, ლიტერატურა და მეცნიერება.

ჩვენის დროის ინგლისი, ძლიერი სარწმუნოებით, ძლიერია განათლებით, სიმდიდრით, ბედნიერებით. ამერიკაზედაც ესევე ითქმის. პირველი მსწავლული საფრანგეთისა პასტერი ისეთი ძლიერი სარწმუნოებით იყო აღსავსე, რომ ამბობდა: „მე ბევრი მისწავლია და ამიტომ მორწმუნე ვარ იმდენად, რამდენადაც ბრეტონელს გლეხსა სწამსო. თუ კიდევე მეტს ვისწავლი, შევიქმნები ისეთი გულწრფელი და ღრმა მორწმუნე, როგორც არის ბრეტანელი ქალიო“. გლადსტონი, უუგანათლებულესი ინგლისელი, ღრმად მორწმუნე ქრისტიანი იყო და კვირა-უქმე დღეებში მუდამ დადიოდა ეკკლესიაში და ხშირად პირადად კითხულობდა წირვა-ლოცვის დროს საეკკლესიო წიგნებს.

თამარის დროის საქართველო, ძლიერი სარწმუნოებით, ძლიერივე იყო განათლებით, თავისუფლებით, კეთილდღეობით. თუ ახლანდელი საქართველო დაცემულია ყოველ მხრივ, მთავარი მიზეზი ამისი ის გახლავთ, რომ ოდნავადა ჰბეკუტავს ჩვენში ლამპარი სახარების სწავლისა,

საზოგადოდ, ნახევარ-განათლება, ანუ ცრუ განათლება ვერა ჰრიგდება ჭეშმარიტს სარწმუნოებასთან. სრული და ჭეშმარიტი განათლება-კი მჭიდროდ ეკავშრება სარწმუნოებას და შეერთებული ძალით ანიკეს ერს ბედნიერებას.

ასეთია ჩვენი რწმენა და ვნატრობთ, რომ ჩვენი მკითხველებიც ამ აზრზედ მტკიცედ იდგნენ.

ᲤᲝᲚᲘᲡᲘ

✦ გუშინწინ, 18 ივნისს, საღამოს რვა საათზედ ქართველ ლამპატიელ საზოგადოების გამგეობას ჰქონდა კრება, რომელზედაც თავმჯდომარემ მიიწვია კერძო პირნიც. კრებამ შეიმუშავა რეპერტუარი ი ბიესებისა, რომელიც უნდა წარმოადგინონ მომავალ სეზონში; გადაწყვეტა ძველი რეპერტუარიც, აქედან რამდენნიმე პიესის განმეორება ღირსად სცნო; აარჩიეს ახალი პიესებიც, რომელიც ნათარგმნია და ჯერ-კი არ უთამაშნიათ; აარჩიეს ისეთი პიესებიც, რომლის გადათარგმნა ქართულს ენაზედ საჭიროდ დაინახეს, რომ მითი გამდიდრდეს და გაძლიერდეს რეპერტუარი; ზოგიერთი პიესების თარგმნა კიდევეც იკისრა რამდენიმე პირმა. ბოლოს კრებამ დაიწყო მსჯელობა რეჟისორზე, მაგრამ საბოლოოდ გადაწყვეტა ამ საგნის შესახებ შემდეგი ოთხშაბათისათვის გადადგა.

✦ ტფილისის სიონის მღვდელს მამა გიორგი ასათიანს 29 ივისს ამა წლისას უსრულდება ოცდა ხუთი წელიწადი, რაც მღვდლად და რჯულის მასწავლებად არის. მადლიერმა და მისგან დავალებულმა მოსწავლებმა, მრეველმა და პატივისმცემელთა მოიგონეს მისი ღვაწლი, როგორც ძვირფასის მოძღვრისა, კაცისა და მასწავლებლისა და გადასწყვიტეს იდღესასწაულონ მისი ოცდა ხუთის წლის მოღვაწეობა. უკვე შეუძღენიათ ძვირფასი მკერდზედ სატარებელი ჯვარი მისდა მისასრულებელ. საქართველოს ეკლესიარხმამაღალ ექსმინ ნება დართო ამ ჯვრის ტარებისა და მიწერილობა უბოძა დეკანოზს მ. ტყეშალაძეს. პატივისმცემელთ ᲰᲡᲣᲠᲗ აღნიშნონ მ. გიორგის 25 წლის სამსახური სადილითაც.

✦ ქალაქის მოურავის თ-დ ნ. ვ. არღუთაშვილ-მხარგრძელის თავმჯდომარეობით, ქალაქის გამგეობას ᲰᲛᲡᲐᲜ-ტეხნიკოსებს მსჯელობა ჰქონდათ ქალაქის განათების შესახებ. ქალაქის მოურავმა წარმოსთქვა თვისი აზრი, რომ განათება და საზოგადოდ ყოველი წყარო შემოსავლისა იჯარით არ უნდა იძლეოდეს, რადგანაც შემდეგში შეიძლება ქალაქს ხელ-ფეხი შეეკრას და საქმის გაფართოვებაც და განკარგება ვეღარ მოხერხდესო; თვით ქალაქმა რომ დაიწყოს განათების გაუმჯობესობა, შესაძლოა შემდეგში უმჯობესი ღონისძიება აღმოჩნდეს და ქალაქი თავისუფლად მოჰკიდებს ხელს ახალს საქმესო. ზოგი დამსწრეთაგანი იმ აზრისა იყო, რომ თვით ქალაქი ვერას მოახერხებს და უმჯობესია განათების საქმე ისევ ბელგიის უსახელო საზოგადოებას დავაგალოთ, და ქალაქს უეკვო შემოსავალი გაუჩინოთო; თორემ თვით ქალაქმა რომ დაიწყოს განათება შესაძლოა ახალ საქმეს ზარალიც მოჰკეფსო. გადაწყვეტილებამ ვერა დაადგინა-რა და საბოლოდ დაინახა კიდევე შეჯარიბოს ახალი ცნობები და შემდეგ იქნონოს ამაზედ მსჯელობა.

✦ ქალაქის გამგეობას კიდევ ერთი ახალი პროექტი მოხსენნა ქუჩების განათების შესახებ: სტოკგოლმელი ფირმა „ლიუქსი“ იღებს ქალაქის განათებას ბენზინით და ახალის სისტემის ფარნებით, რომელთაგან თითოს 200—750 სანთლის შუქი ექნება და უფრო ნაკლები ხარჯიც უნდა.

✦ ბელგიის უსახელო საზოგადოების მიერ შემუშავებული პროექტი იმის შესახებ, რომ ქუჩებში რკინის ლიანდაგზე ელექტრონით ამოძრაონ ვაგონები, შინაგან საქმეთა სამინისტროს დაუმტკიცებია.

✦ რკინის გზის სამართველოს მოხელეთა მიერ დაარსებული კომისია, რომელსაც დავალებული აქვს სასარგებლო გასართობები გამართოს, მოწადინებულია ერთ-ერთი ბაღი აიღოს იჯარით ტფილისში. ჯერ-ჯერობით ერთი ბაღი მოსწონებია მიხეილის ქუჩაზე და მის პატრონთან (გურგენოვი) მოლაპარაკება აქვს.

✦ რკინის გზის მოხელენი ყოველ წელს დღესასწაულთაზედ რუსეთში პირველ რკინის გზის დაარსების დღეს, რომელიც იმპერატორის ნიკოლოოზის I დაბადების დღეა. წელს ამ დღესასწაულის წინა დღეს ნემცების ბაღში, მიხეიილის ქუჩაზე გასართობი საღამო იქნება. ჯერ წარმოადგენენ გოგოლის კომედიას „რევიზორი“ და მერე ცეკვა მოჰყვება. ეს ძალიან მოსაწონი საქმეა, მაგრამ შესასვლელი ფასი ყველასთვის ხელმისაწვდომი არ არის და ღარიბი მოხელენი სიამოვნებას უნდა მოაკლდნენ.

✦ კარგა ხანია საფინანსო მთავრობამ გაინიზახა ამიერ კავკასიაში საგლეხო ბანკის განყოფილება დაარსოს, მაგრამ ეს ფრიად საქირო საქმე ვერ განხორციელდა. ეხლა სატახტო ქალაქის გაზეთები იუწყებიან, რომ მთავრობას მოუწონია და დაუმტკიცებია კიდევ პროექტი ამ განყოფილების დაარსებისა ტფილისში. საგლეხო ბანკის განყოფილებას ექნება ადგილმიცემობა ხუთს ამიერ კავკასიისა და ᲰᲐᲕᲜᲘ ზღვის გუბერნიებში.

✦ ქალაქის ხელი წყალის მეთვალყურემ ბ-ნ ქურდიანმა გამოიანგარიშა, რომ ყოველ დღე ქალაქის ქუჩების მოსარწყავად საჭირო 39,458 ვედრა წყალი; მომარწყვეი რაზმი დაჯდება 25,164 მანეთი ზაფხულობით და 8,100 მან. ზამთრობით. მაგრამ ქალაქის მილებს ამოდენა წყალის გატარება არ ძალუძთ და ამის გამო მოსარწყავად მტკვრის წყალი უნდა იხმარონო. ეს მოხსენება ქალაქის გამგეობამ საბჭოს უნდა წარუდგინოს.

✦ დღეს, 20 ივნისს კოტა იქნება მოსამზადებელ კომისიისა, რომელსაც დავალებული აქვს შეიმუშაოს აეკალის ცხენის რკინის გზის ლიანდაგის გამოსყიდვის პროექტი.

✦ ხილისა და ბოსტნეულის გადატან-გადმოტანა სახალხო მატარებლით მოუხერხებელი აღმოჩნდა. ეხლი რკინის გზის მმართველს განუზრახავს ამისათვის ცალკე მატარებლები დაიწესოს.

✦ ამ დროის გამოჩენილი რუსების მწერალი მაქსიმ გორკი ამ ჟამად კავკავშია და ტფილისშიაც აპირობს ჩამოსვლას.

✦ ამიერ-კავკასიის რკინის გზის გამგეობის ზოგიერთ განყოფილებაში მოსამსახურეებს მეტად მცირე სასყიდელი ეძლეოდათ დღეგანდღეამდე: ოცი, ოც და ხუთი მანეთი თვეში. ასეთი მცირე ჯამაგირები იყო „შემოსავალთა ნაწილში“. რკინის გზის უფროსს განკარგულება მოუხდენია ჯამაგირების მოატების შესახებ, ასე რომ დღეიდამ სამ თუმანზე ნაკლები არავის ექნება.

✦ სიხრნის ასფალტით ქუჩების მომკირწვლელმა ამხანაგობამ გუშინ წინადადება მისცა ქალაქის გამგეობას საცდელად დაგებინონ ქუჩა ასფალტით და, თუ გამოდგეს, ნება დართონ ამხანაგობას სხვა ქუჩებზედაც დაგონ. ამხანაგობის წარმომადგენელი თითო ჩირსო საკენის გასაკეთებელს თხოულობს 32 მან.

✦ ტფილისის ოლქის სასამართლომ გუშინ განიხილა საქმე ბადღასარ-ბუდდანოვისა, რომელსაც ფურცელაძე უჩიოდა ცილის დაწამებას. ოლქის სასამართლომ დაამტკიცა მოსამართლის განაჩენი, რომლითაც ბუდდანოვი უდანაშაულოდ იქმნა ცნობილი.

სოფ. სიმბაფრიდგან ცუდი ამბავი მოსულია „ახ. მიმ.“-ეს. იქაური მებატონეებს შაბურაშვილებს, ფავლენაშვილებსა ᲥᲐ ᲙᲘᲬᲔᲚᲘᲡ პირი შეუტევიათ, რომ გლეხის ნახირი და საქონელი ალარ გაატარონ სამატონო საძოვარს ადგილზედ, დარაჯები დაუყენებიათ და გუბერნატორისთვის დახმარება უთხოვნიათ. მაზრის უფროსს ბრძანება მისვლია მორიგებით გაათავე ეს საქმეო. მაგრამ ყოველივე ცდა ამაო ყოფილა. ᲒᲚᲔᲮᲔᲑᲛᲔ უარი განაცხადეს, ჩვენ სამალახოსა და საძოვარს არ გადავიხდითო, და გადასწყვიტეს თურმე მებატონეებთან მეზობლობა მოსპონ და თავის მიწაზედაც მათი საქონელი არ გაატარონ. გლეხების ყრილობის ადგილობრივი ბოქალი წასწერეთა და, როგორც იყო, გლეხობა დაუშშინებია, ორი ნაცვალი, მამასახლისის თანაშემწე და ერთი გლეხი დაუპატიმრებია.

✦ მკითხველებს ეხსომებათ რომ ს. აკურის ახლოს, 16 მაისს, გაცარცვეს სიღნაღლის ფოსტა. იქაურმა პოლიციამ ათი დღე სცია ამ საქმეს, მაგრამ ბოროტ-მოქმედნი ვერ აღმოაჩინა. ამიტომ მაზრის უფროსმა ეს საქმე მიანდო გალმა მხრის დახელოვნებულს ბოქაულს ბ-ნ ი. გომელაურს. როგორც ეხლი შევიტყეთ, გომელაურს სამი ბოროტ-მოქმედი უკვე აღმოუჩენია.

✦ 15 ამ თვეს დამთავრდა თელავისა და სიღნაღის მაზრის სამღვდელოების კრება. კრებამ ᲰᲑᲜᲘ უმეტესობით დაადგინა მოეკსოს თელავის სასულიერო სასწავლებლის მღვდელს ჯამაგირითო; არ მოიწმდინა ჯამაგირის მომატება მოსამზადებელ კლასების მასწავლებლებისა, თუმცა დადგენილია წინა კრებებისაგან, რომ მოსამზადებელ კლასების მასწავლებლებს ყოველ წელიწადს ემატებოდეს ჯამაგირი და გადასწყვიტა, გალობის ორის მასწავლებელის მაგიერ, ერთი იყოოლიოს. უმეცარესობა არ დაეთანხმა ამ დადგენილებას და სამისავე საკითხის შესახებ თავისი განსაკუთრებული აზრი წარადგინა. ამბობენ, უმთავრესი მთავრობა ამ უეანასკნელთა აზრს მიემხრობაო.

✦ მაგიდეთ № VI ᲫᲣᲠᲜᲐᲛ ᲯᲣᲯᲐᲓᲘᲡᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲨᲘᲜᲐᲐᲠᲘᲡᲗᲐᲛ: *** დეკემ ᲨᲘ. მღვიმელისა; ᲨᲘᲗᲠᲐ ᲒᲘᲡᲘ ᲥᲔᲛᲘᲡ (ᲗᲐᲠᲒ.) თ-დ ანსტისია ამილახვრისა; ᲢᲣᲛᲝᲯᲐᲜ ᲨᲐᲠᲗᲐᲕᲐᲫᲔᲡ, ᲝᲒᲘᲜᲐ ᲯᲐᲚ. მირიანაშვილისა; ᲡᲐᲛᲨᲐᲜᲝᲕᲜᲘᲡ, ᲨᲐᲜᲐᲒᲘ, ნიკო ხუციშვილისა; ᲨᲣᲜᲐᲒᲘ ᲝᲜᲝ

(ფრანგ.) ტასსი; ზოადოგაურის ბადის მგზავრებები თეორი დოფეი—(ორგ.) ნიკო მაჩაბლისა; ბერნგის ამბავი (ფრანგ.) ელენე ხელთუფლიშვილისა; როგორ აკეთებენ ქადაღლის (გადმოკეთებული) კოტე ელიოზიშვილისა; თავგანწირული შვილი (რუსულიდან) გ. ფარიადაშვილისა; მონაღირე შვილი სამნაწერი (ზღაპარი) ალ. ცუცქირიძისა; ძველი ისტორია ერნესტ დაფეისისა, (რამის ამბავია), თარ. 6. შენგელიისი: წერილებისა: ანდაზები, გამოცანები, ჩქარა გამოსათქმელი ბარდა, რებუსი და სხვა.

რეხელი ქართველები ბოკრაჯალოვში.

(ეტნოგრაფიული შენიშვნები).

ჩაცმა-დაბურვა.—უფროსოს-უფროსობა.—ღვთისა და წორეალოგიის მოყვარულობა.—სტუმართმოყვარულობა.—ღმერთი და ქეიფი: ა) ყველიერ-ზი, ბ) ადგილმამა ყვარაში და ბ) ეკკლესიების დიეთბებში.—ქალის დანიშვნა-გათხოვება.—ვაჟის დანიშვნა-დაკოსრწინება.—მიცვალებულზედ გლოვა-ზუნილი და ხარკი.—ნათლობის წესი და ხარკი.—სწავლა-განათლების მიღების სერიელი.—წერა-კითხვის გავრცელება.—დაეუფლებელი და აუცილებელი დახმარება გაგებული ქართველების მხრივ.—სასოფლო-სავაკრო დეპოს გახსნის სურელი და სხვ...

ა. ჩაცმულობა.

დასაბამებიან დაწყებული, ვიდრე ცამეტ-თუთმეტ წლამდის რეხელები, თავისაში მაზარდ შვილებს, რამდენ სქესისანიც უნდა იყვნენ, რაც მაჭვნდებათ, ამის აღმეკენ, ტანთ თუ ფეხთ, მაკრამ, როგორც-კი ზემოთ ადნიშნულ ჭასეკენ კაცსაცდენთან, მეტადრე მდელრობათის სქესისასა, სეფოთად აღმეკენ, თავდ-ყურს ადგენენენ და ჭემაზეკენ თავიანთკენურ წესისამებრ. ქალები აღმეკნ წელთან თხელ ჩითის კაბასა: წოთელ, ეფთელ და სხვა ფერისასა, მხალოდ თეთრ და შავ ფერისასა, ზოგორლაც ეფერთხასან. კაბასა ზემოდან აღმეკნ მოაკდე „კურტეკასა“ მანიფესტრასასა, ანუ ხაგერდასა, რომელიც ძალზედ ვიწროა, სამი თითთის სიგანე ვკდმაშვებულთა წელს ქვემოდ. კოლშემა ბოდოზედ მოადებენელი აქვს ბამბის ძაფეთ ნაქმოვი ბრტყელი ორპა. თავთ კურტეკეს აკრეკენენ ეკდ, მოთეთრთ და მოკეთილთ ფერის ბუზუტეთოთ, ორთავ ნიდაყვები და მაჯები მოაკედილია კეფერებთ დაკარეტენ თეთრი ფეფლებით და დიერის ყდარეტენთა. ეკდ-მეკრეზედ ჭკიდიათ ეკდზედ კბილგებენელი, ვერეტხლის ჯაჭვი, რომელზედაც ეკიზნეთ: ძეკდი ვერეტხლის მანეთაანები და ეტნალეთენ. ჯაჭვის ორთავ ბოდოს წვერები დაკავშირებულთა კაი მოზრდილ ვერეტხლის ჯვრით, რომელზედაც ჯვარეტეთ ეკსო ქრისტეს ხელოვნურად ამოკრილი. წელზედ, კურტეკეკეს ზემოდან შემოკრეთენ აქვთ თითრის, ანუ ვარშეთის ორი თითის სიგანე ეკეკეტის ქამრეკი. ეკედზედ და მაჯებზედ რამდენჯერმე შემოხვეეთენ აქვთ ძაფზედ ასხმეთი მოზრდა და მომსხო, სხვა-და-სხვა ფერის მძივები და ქარგა. ხელის თითეთი მოაშენილი აქვთ კაფალ, ანუ ვერეტხლის ბეეზედითა. ამა, წერილ-წერილ ნაწნაკეკ-ბად აქვთ მაკრად დაწნეთენ და ნაწნეკეთის ბოდო

ᲜᲔᲜ, მაგ. სოფლელები მინდორში მომუშავენი, ᲯᲐᲠᲘᲡ კაცები, ყარაულები, უფრო ხშირად ხდებინან ავადა. ავადმყოფობა ადამიანს ᲒᲔᲡᲚᲘᲡ სენის, შესვლის უმალ არ ᲒᲠᲫᲝᲜᲐ; მას შემდეგ გადის ასე ორი კვირა. ამ ავადმყოფობის ნიშნებზე ზევით გეᲫᲘᲜᲓᲔᲡ ლაპარაკი. მაგრამ ზოგჯერ ᲪᲠᲤᲘᲚᲘᲡა, სიცხისა და ოფლის მაგიერ ავადმყოფი ᲭᲐᲠᲘᲜᲗᲘᲡ საშნელ თავის ტკივილს, ᲔᲛᲝᲠᲗᲘᲡ დიდი ფფარათოობა და სხვა. ამისთანა შემთხᲕᲔᲒᲔᲑᲨᲘ მხოლოდ ᲔᲥᲘᲛᲘ შეუძლიან გადასᲬᲣᲠᲕᲔᲚᲘ ᲪᲘᲜᲔᲑᲐ ეს, თუ რამ სხვა ავადმყოფობა. თუ მალე მიუᲡᲬᲠᲘᲗᲘ ავადმყოფობას და რიგიანად დაᲓᲐᲣᲚᲔᲑᲗ წამლობას, ავადმყოფი მალე მორჩება, მაგრამ თუ წამლობა ᲒᲠᲘ არის შესაფერი და სრული, ავადმყოფობა მაგრდება, გრძელდება მთელის თვეობით და ᲬᲚᲝᲑᲝᲗᲐᲛᲘᲗ. ამისთანა ᲨᲔᲣᲫᲜᲔᲑᲘ ᲪᲘᲜᲔᲑᲘ ავადმყოფნი ძალიან ᲮᲓᲔᲑᲘᲜᲐᲜ, სუᲢᲘᲡ ᲓᲔᲑᲘᲜᲐ, ძალიერნი ᲔᲒᲠᲔᲒᲑᲗᲐᲛ და ᲖᲝᲒᲯᲔᲠᲘ ᲬᲧᲐᲚᲛᲐᲜᲘᲪᲘᲐ ᲭᲘᲠᲓᲔᲑᲐᲛ. ᲪᲮᲚᲘᲡ ᲥᲕᲔᲨᲘᲗᲘᲡ ᲪᲘᲜᲔᲑᲘ ეს იცის, რომ ᲒᲠᲫᲝᲜᲐᲡ ან რამდენისამე გაᲪᲘᲪᲘᲡᲗᲘᲡ შემდეგ ავადმყოფები შეიძლება მოკᲚᲓᲔᲑᲘ.

ᲪᲘᲜᲔᲑᲘ საᲬᲘᲜᲐᲓᲠᲝ თვით ᲑᲣᲜᲔᲑᲘᲗ მოᲒᲖᲘᲡᲒᲐᲜᲘᲗᲔᲚᲘᲜᲐ საᲭᲘᲠᲐᲚᲘᲐ. დიდი ᲮᲨᲘᲠᲐ იცინან, რომ ᲭᲘᲜᲔᲭᲘᲜᲘᲡ ᲮᲘᲡ ᲭᲘᲠᲚᲘ, რომელიც ᲝᲠᲛᲔᲚᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲨᲘ იზრდება, შეუძლიან ამ ავადმყოფის მოᲠᲩᲔᲜᲐ. ამ ᲭᲘᲠᲩᲘᲡᲐᲒᲐᲜ კეთდება თეᲤᲘᲠᲘ, ძალიან მᲬᲠᲘ ᲧᲕᲘᲚᲘ—ᲪᲘᲜᲔᲯᲘᲜᲘ. ამ საᲗᲐᲠᲘᲡᲐᲗᲘᲡ ᲮᲛᲐᲠᲘᲡᲐᲗᲘᲡ ᲪᲝᲒᲚᲐ უნდა, ამისათვის საᲭᲘᲠᲝᲐ ᲔᲥᲘᲛᲘᲡ დახმარება, რომელიც ᲐᲮᲚᲘᲡ, რა დროსაც და რამდენი უნდა მიიღოს ავადმყოფობა წამალი და რამდენ ხანს განაგრძოს, მᲝᲠᲩᲔᲑᲘᲡᲗᲘᲡ შემდეგ, რომ ავადმყოფობა არ დაᲣᲑᲠᲣᲜᲔᲚᲘᲡ. ზოგი ავადმყოფი უᲪᲘᲜᲝᲜᲐᲠᲝᲛᲑᲘᲐ ან დაᲣᲪᲔᲓᲒᲠᲝᲑᲗ, კარგად ვერ სწᲛᲐᲚᲝᲜᲔᲑᲔ, ან კიᲓᲔᲒ თეᲗᲝᲜᲜᲔᲒᲘ ᲮᲝᲚᲛᲔ თავის თავს ზოᲒᲯᲔᲠᲘ შეᲪᲓᲝᲛᲘᲗᲐᲪᲘ და, რასაკვირველია, ᲐᲛᲘᲗ ᲑᲔᲒᲠᲘ ᲬᲜᲔᲑᲘᲡ ᲐᲫᲚᲔᲕᲔᲑᲔᲡ თავიანთ ᲯᲐᲜ-ᲛᲠᲗᲔᲚᲝᲑᲐᲡ. ეს ᲬᲜᲔᲑᲘ ავადმყოᲤᲘᲡ ᲛᲐᲠᲗᲐ თავისთვის კი არ მოაᲫᲔᲗ, არამედ ᲯᲐᲜ-ᲛᲠᲗᲔᲚᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡაც, რაᲓᲐᲜᲐᲪᲘ ამათᲖᲔ კოლᲔᲑᲘᲡ შემᲬᲣᲜᲝᲑᲘᲗ გადადის ავადმყოᲤᲝᲑᲐ.

ზოგიერთებს გარემოᲑᲐ ᲮᲔᲚᲘᲡ არ უᲬᲧᲝᲑᲡ, რომ საღს ადგილს იკᲮᲝᲒᲠᲜᲔ, ამისათვის საᲭᲘᲠᲝᲐ ᲪᲘᲜᲔᲯᲘᲜ, რა საშუᲐᲚᲔᲑᲘᲗ შეიძᲚᲔᲑᲐ ᲪᲘᲜᲔᲑᲘ თავიᲜᲔᲡ ᲐᲮᲝᲠᲗᲐ. ეს შეიძᲚᲔᲑᲐ რამდენისამე გზით. უპირველესი ის არის, რომ ყოᲕᲔᲚᲓᲐ ᲪᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲐᲛᲐᲓᲒᲝᲛᲐᲡ უთᲝᲕᲠᲔ ᲛᲘᲣᲐᲠᲚᲘᲡ, რომ თავისი ავადᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲐ არ გაᲒᲠᲔᲪᲚᲔᲡᲐ; უნდა განაᲒᲔᲑᲣᲠᲝᲡ კოᲚᲝᲠᲘᲡᲒᲐᲜ ᲑᲣᲓᲔᲑᲘ; ᲐᲛᲐᲨᲘᲠᲝᲡ ᲯᲝᲜᲐᲫᲔᲑი, გᲣᲜᲔᲑი, ᲠᲣᲑᲘᲡ,ᲠᲝᲗᲘᲡ ᲡᲘᲪᲘᲯᲐᲜᲘ ᲧᲣᲚᲔᲑი. რასაკვირველია,მთᲚᲔᲚ კოᲚᲝᲠᲘᲡ ვერ გაᲐᲕᲜᲐᲗᲘ ადამიანი, მაგრამ კარგი იქᲜᲔᲑᲝᲛᲔ, რაც დᲐᲒᲣᲑᲔᲑᲣᲚᲘ ᲬᲧᲐᲚᲘა, მეტადაც სახლეᲑᲘ ახლოს, სᲣᲚ ᲐᲛᲐᲨᲠᲝᲛᲝᲚᲘᲐᲜ ᲭᲘᲠᲨᲘᲗ ან მიᲬᲘᲗ. სამᲮᲔᲗᲐᲠ გარეᲗ, მაგ. იტალიაᲨᲘ, საᲓᲐᲪ ძალიან ᲑᲔᲒᲠი ᲮᲓᲔᲑᲐ ᲪᲘᲜᲔᲑᲘ ავადᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲚᲘ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲛᲘᲗᲐᲜᲐᲜ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘ ᲐᲠᲘᲡ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲘᲜᲪ ᲣᲜᲓᲐ ᲨᲔᲜᲘᲡ ᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲚᲘ ᲬᲧᲐᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲘᲜᲪ ᲣᲜᲓᲐ ᲨᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲗᲐᲜᲐᲜ ᲒᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲚ

კოლომან სელლი დაეცა. იმპერატორმა მიანდო გრაფ სტეფან ტისსის ახალ კაბინეტის შედგენა. ამ უკანასკნელ დღეებში ისეთი ამბები ავსტრიასა და უნგრეთში, რომ სრულიად დაჩრდილა ბელგრადის ტრაგედია. პოლიტიკაში ტყუილად დაუწყებთ კვლევა-ძიებას ნამდვილ და ლოიალურს ცნობებს: არსებობს მხოლოდ უბედური და ბედნიერი კომბინაციები. არავინ არ მოელოდა სელლის დაცემას. ლიბერალურ დასებში დიდი ნღობა ჰქონდა და საუკეთესო გვიელნინან მოღვაწედ ითვლებოდა უმაღლეს წრეებში: ოპოზიცია შეუბრალებლად ებრძოდა, მაგრამ ამავე დროს თანაც პატივისცემით ეპყრობოდა, როგორც კეთილშობილს, პატიოსანს მტერს; იმპერატორის მისდამი ნღობას საზღვარი არა ჰქონდა: მოსწონდა სელლის ოპოზიციასთან და ობსტრუქციასთან ბრძოლის გეგმა. მაგრამ, სელლი მაინც დაეცა,—დაეცა სწორედ იმ დროს, როცა თავის მგმობარობას უფრო მკვიდრად ჰკრძნობდა!.. ამ სამინისტროს დაცემა მით უფრო მოულოდნელი იყო, რომ იგი მოხდა არა საკუთარ იდეილის, პროგრამმის დაცვის დროს, არამედ მაშინ, როდესაც უმაღლეს სამხედრო მოსაზრებას იცავდა.

კარგად იცოდა, რომ სამხედრო პროექტი ვერ მოიპოვებდა თანაგრძნობას ხალხში, რომ მადიარები—ეზედრობის რიცხვს გაძლიერების წინააღმდეგნი იყვნენ, მაგრამ მაინც იცავდა რადგანაც ერთგული მსახური იყო თავისის მბრძანებელისა... იცავდა ამ იდეას მხოლოდ კანონიერ საშუალებით და ოდნავაც არ დაურღვევია კონსტიტუციის კანონები,—აი, ეს იყო მიზეზი მისის დაცემისა! უმაღლესი სამხედრო საფრო დაიღალა მოლოდინში. სელლის კანონიერებამ და წესიერებამ სამხედრო მოღვაწენი მოთმინებიდგან გამოიყვანა. უნგრეთში-კი ხმა დაჰყარეს—სამხედრო კანონპროექტის განხორციელება მხოლოდ ძალდატანებით შეიძლებოო.

როდესაც სელლიმ უკანასკნელ კვირაში გამოუცხადა ობპერატორს,—ახალ ტეხნიკურ ობსტრუქციის გამო სამხედრო კანონ-პროექტის განხილვა კიდევ რამდენსმე თვეს გაჭაანურდებაო, ფრანც იოსებმა იწყინა და მაშინვე გამოუცხადა—სამსახურიდგან გადადექი მთელის კაბინეტითაო! ამგვარად სელლი შეიქმნა მსხვერპლად სხვის პროგაქეობისა. მაგრამ საკვირველია, რომ ბარონს ფეიერვარს, გონვენდთო მინისტრს, ეკუმბრატს ატტორს და ბუნებრივს დამცველს სამხედრო კანონ-პროექტისა, კვლავ შერჩა ხელში თავისი პორტფელი! ეს მეცხრამეტე წელია, რაც ის განაგებს გონვენდთოსაქმეს; მოდიან ახალი მინისტრები, მარცხდებიან, და ბარონი ფეიერვარი-კი ისევ მკვიდრად ჰზის თავის ადგილზედ.

სელლი შეიქმნა ინტრიგების მსხვერპლად, რომელიც ერთსა და იმავე დროს ვენაშიაც იყო გავრცელებული და ბუდაპეშტშიაც; ვენაში—მაღალ სამხედრო წრეებში, ხოლო ბუდაპეშტში—მყვარალა სარდალთა შორის. ამ ყვირილით სცილიობდნენ თავიანთ გავლენის გაძლიერებას. ლიბერალურ დასში ყველაზედ ძლიერ კაცად გრაფ ტისსა ითვლებოდა და დიდი გავლენაც ჰქონდა თავის მოამხრეთა შორის. სანამ მოხუცი ტისსა უნგრეთის პრემიერად იყო, ლიბერალური დასი თავის მაღლა აწევას ვერა ჰბედავდა. ის იყო მთავრობის მბრძანებელი, თუმცა ხან-და-ხან თავის საგანგრარო შეგბის აზრსაც ყურს უგდებდა. დამარცხების შემდეგ მომხრები კიდევ მეტი ალმოუჩნდა და ტისსა თითოეულ უუძლიერეს პოლიტიკურ მოღვაწედ გახდა; მისს ხმას დიდი ფასი დაედო. ყოველი მინისტრი-პრეზიდენტი ტისსას მორჩილი უნდა ყოფილიყო! გრაფ ჩაპარიმ გაჰბედა და სცადა წინააღმდეგობა გაეწია მისთვის, მაგრამ როცა ახალგაზედ ტისსა არ იქმნა არჩეული პარლამენტში,—ჩაპარის ბედი გადასწყდა: ტისსას მომხრეთა ინტრიგებმა შესაძლებელად შეასუტა ჩაპარი საეკლესიო-საპოლიტიკო კანონის მეოხებით. გრაფ ჩაპარის მოადგილედ გამოვიდა დ—რი ვეკერლე, უნგრეთის პირველი პრემიერი ბუდაეშტიის წარმომადგენელთა წრიდგან. მან მიიღო პრემიერობა არა თავისი პოლიტიკურ დამსახურებით, არამედ მხოლოდ, იმიტომ, რომ ეს იყო ტისსას დასის სურვილი! ვეკერლე ყველაფერში დიდად იყო დავალებული ტისსასგან. ის წინად ფინანსთა სამინისტროს მოხელედ იყო; ტისსამ დანიშნა ის მრჩეველად, სახელმწიფო მდივნად, მინისტრად და დასასრულ პრემიერადაც. არა ერთხელ უცდია ვეკერლეს თავი დაეღწია ტისსას დესპოტიზმისაგან, მაგრამ ამაოდ; ის იძულებული იყო გოგეკეთვინაი ის, რასაც ტისსას მომხრენი ჩასძახებდნენ. ტისსას დასი თანდათან ძლიერდებოდა.

მაგრამ ვეკერლეს, ეს შესანიშნავი შემქნელი საეკლესიო-საპოლიტიკო კანონებისა, დამარცხდა იმის გამო, რომ მის წინააღმდეგ ამხეკრდა სასახლის მთელი დასი; ტისსას ბრბოს ყვირილით-კი ამ ქვაბდ ბარონ ბანფიმ ისარგებლა. ბანფიც შეეცადა განთავისუფლებულიყო მყვარალა ბრბოს გავლენისაგან, მაგრამ მალე დაჰკარა ფარ-ხმალი და ბედს დამემორჩილა.

ეხლა გამოჩნდა კოლომან სელლი. ამ უკანასკნელ ოცის წლის განმავლობაში ის იყო პირველი პრემიორი უნგრეთისა არა ტისსას მყვარალა ბრბოს წინააღდგომის თანაბმად დანიშნული, არამედ, პირიქით მის მოპირდაპირეთა მიერ არჩეული. ტისსას დასის კანდიდატი იყო ბარონი ფეიერვარი, რომელიც, შესაძლებელია, დაენიშნათ კიდეც პრემიერად, რომ უნგრეთის სასახლის მინისტრი გრაფი ჩეხელი არ გამოსულიყო მის მოწინააღმდეგეთ.

რასაკვირველია, მოხუცს ტისსას ჰსურდა რაც შეიძლება მალე ჩამოგდო კათედრიდგან სელლი ისე, როგორც ყველი მისი წინამოადგილენი, რადგან სელლიმ შესცალა პროტექციონური სისტემა და სხვა პროტოტიპ-მედგანი სახაზინო წეს-წყობილებათა. სელლი მეედგარ ქომაგად გაუხდა შემდეგს პრინციპს: პოლიტიკური დასი სახელმწიფოსათვის უნდა არსებობდეს და არა სახელმწიფო პოლიტიკურ დასისათვისაო. სელლიმ თამამად განაკიცხადა,—დასს არავითარი შიში არ მოელის თავისუფალ არჩევნების გამო, რომელიც ხალხს სურვილის სარკეს უნდა წარმოადგენდეს. მოხუცი ტისსა ჭგრძნობდა, რომ ნიადაგი ეცილებოდა, მით უმეტეს, რომ სელლი ამ ლონისძიებით ინ ლიბერალურ დასის გალონიერებას ჰლამობდა, რომელიც ძლიერ ჰბოგინებდა. ამის შემდეგ სელლიმ შეიტანა კანონპროექტი უადგილობის შესახებ, რომელითაც დეპუტატებს აკრძალული ჰქონდათ გამგეგობის წევრობა ბანკებსა და სხვა საკეთილნერო დაწესებულებებში. ეს კი სწორედ ტისსას მყვარალა ბრბოს გავლენის გაძლიერებას ხელს უწყობდა. ტისსას დასი შეაშფოთა ამ ეწოდა საკეთილნერო ამხანაგობათა და მთავრობის შორის და რასაკვირველია ეცდებოდა, რომ ყოველი ბოროტ-მოქმედება აქეთილნერთა დაეფარა.

როდესაც სელლიმ ეს კანონ-პროექტი წარუდგინა, გაბრაზებულმა მოხუცმა ტისსამ გაჩაცხადა ეს სახელმწიფოს დიდ უბედურობას უქადისო, მაგრამ სელლის მაშინ ციდი გაეკლენა ჭეშდა ხალხშიაც და ლიბერალთა დაწყნარეა. ტისამ გადასწყვიტა ძლიერი ინრინგი მიეტანა სელლისაკენ, რომელიც მეტად ფრთხილად და წინდახედულად ჰმოქმედობდა ამ შემთხვევაში. შემდეგ ამისა, როდესაც ახალი არჩევნები დაინიშნა მოულოდნელი ამბავი მოხდა: მოხუც ტისსას კენენ უყარეს გროს ვარდენერ ერთსა, რამაც დიდად შეამცირა მისი დასის ხმები: ორმოცდა ათის მაგივრად მხოლოდ ოცი მიიღო. მოხუცი ტისსა გარდაიცვალა და თავისი ზიზღი სელლისადმი უანდერძა, თავის შვილს გრაფ სტეფანეს, რომელსაც ეხლა იმპერატორმა მიანდო ახალ სამინისტროს შედგენა.

(დასასრული იქნება)

ნარკვევი

მოგეხსენებათ, რომ ველიჩკოს დანოსებისა და ცილის წამების აკადემია აქვს დასრულებული რუსეთში. მას მიღებული აქვს დიპლომი, რომლის წაკალობითაც მოპოვებული აქვს მოღვაწისა და პუბლიცისტის სახელი. მთელი თავისი სიცოცხელე ველიჩკომ კავკასიაში ხრიკებისა და დანოსების თხზვაში გაატარა. მთელი თავის სიცოცხელე ის მოწადინებული იყო და არის დღესაც კავკასიის სხვა-და-სხვა ერები ერთმანეთს წაჰკიდოს და გადაამტეროს, რომ ბოლოს „დიდალულნი და დათვშვილნი ძაღლნი ნახოს, კბილი ჰ�-დოს“... და...

ბნი ველიჩკო სდევნის რა კავკასიის ეროვნობათ, არ სტოვებს აგრედვე კბილ გაუკრავად იმათაც, რომლებიც, ისე თუ ისე, ესარჩლებიან დაჩაგრულ ერებს. ერთი ასეთ მწერალთაგანია თ-ლი ესპერ უტკომსკი. „პეტერბურგის უწყებების“ რედაქტორი. თ-ლი უტკომსკი სწერს თავის გაზეთში ველიჩკოზე:

„ადამიანი, რომელიც არ ავსებულს სხვის სინდისსა და პატიოსნებას, ოდენ ეოდენ ეგეთ ზნეობრივ შემეწევნას. სიტყვიდგან და შეცდომის ადარეს ამ ეგეთ ადამიანისთვის არ დაწერიდა.

„მე ეგეთ ეროვნულ ეუეურეს ისეთს ჰუმანიტეტებს, რომლებიც მსგავსად ვოდიჩკოსა დანოსებსა და ცილის წამებას მიმართავენ ხადმე და რომლებისთვისაც მწერლობა ანრადა და სამეფოდა ეარეკენილ ზეიციის გასავრცელებლად. მაგრამ მე ვამბობ ანა ვენიჩკოს ნაარ ადამიანს ნება უნდა მიეცეს მწერლობაში „უდიდეზულესი აზრების მქადებებად და მდადებულად ეკმოვიდენ“, რომელთა ზნეობა და ეკეთილი სიქმე კი ხანა ურ ეუეთია?

„ეუეულტურობა და ეკუსთადეკლობა იქნება ვენიჩკოსავეს ფიზიეკურად ეკუსწორდეს კაცთა, იტეეეან. მაგრამ რიგ ქერდი შემოდის ეუნს ოთახში, ანდა ეაჩიეი თავს დაეკუსა და ეუნდა ეუდა ამოეკსდოს, ამ შემოსეკეეაში ნება დართედა ითარდის ხმარეს და ძადის კამაჩეს. კანა ასეთს ყანიოს და ასეთს ქურეს არ წარმოადგენს ბნი ველიჩკო და მისი პუბლიცისტური კაღლამი?

დეპეშა

(„რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან“)

18 ივნისს.

ᲐᲠᲐᲜᲐᲒᲚᲘᲡᲐᲮᲘ. აქ, გუბერნატორის კანკალ ბეულებთა, ეურეგლებთა უსასეედდოდ ხალხეერა ბამოგემანი ეკენერად მოეკლანეგიზის—ბატარ-ბატარ ეკენკეეკი და სეერთეეი.

ᲞᲝᲠᲢ-ᲐᲠᲗᲣᲠᲘ. სამხეკრო მინისტრი მოადგა. მიეკეკენენ: ეეფრთანი ადეკრეკეეეე და მიდადის თანამეკეობიის კანი სამხეკრო და სახლეკეო ეეეკეეანსი, კანკეეს ეარმიმდგენეკენი და დეპეტეტეეი ჩინეენ მეკეიდრეთ და ითანეენ ანაკეეეანსის კანკეეი მორთეედა სადეკანსეეეკ ოდად ჩინეენი რეეეეთის ერთად სადამს ეკდეეანი მინისტრს. მინისტრი იოდ ტარარში და ეეეკ-დეკ დათვალეერა ცანკ.

ᲕᲔᲜᲐ. მოდეტეკანთა ეორის კეეეკეეეეედა ანრი, რომ სამინისტროს თანეენს სამსახეერადეს კანდეკეომის ეეკსეეე ე ეეკეეეეე